

Ludwik Makowski, brat kurkowy, przedwojenny społecznik i zasłużony prezes Towarzystwa Śpiewaczego "Lutnia", jest od 4 sierpnia 2023 r. patronem ulicy na toruńskich Wrzosach.

Z okazji przypadającej w tym roku 140. rocznicy urodzin Ludwika Makowskiego Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Toruniu wystąpiło z inicjatywą uhonorowania toruńskiego społecznika poprzez nadanie jego imienia jednej toruńskich ulic. Wniosek zyskał poparcie Towarzystwa Śpiewaczego "Lutnia", Towarzystwa Miłośników Torunia i Prezydenta Miasta Torunia, a Rady Miasta w tej sprawie przyjęła jednogłośnie uchwałę 6 lipca 2023 r.

Imieniem Ludwika Makowskiego nazwana została ulica położona na osiedlu Wrzosa, prowadząca do obiektów Szpitala Specjalistycznego Matopát, między Domem Pomocy Społecznej a Zespołem Szkół Muzycznych przy Szosie Chełmińskiej. Uroczyste odsłonięcie tablicy z nazwą miało miejsce 4 sierpnia 2023 r. w obecności wielu honorowych gości, wnioskodawców z Kurkowego Bractwa Strzeleckiego, rodziny Ludwika Makowskiego, przedstawicieli toruńskiego samorządu, członków chóru „Lutnia” oraz mieszkańców osiedla.

- Chcemy uczcić nazwaniem tej ulicy kogoś, kto był wyjątkowy w naszym mieście, kto na trwałe wpisał się w historię Torunia. Dziękuję rodzinie Ludwika Makowskiego, że jesteście dziś Państwo tutaj i że czyniliście starania, żebyśmy nie zapomnieli o Waszym sławnym dziadku – **mówił prezydent Torunia Michał Zaleski**. – Był człowiekiem, który szukał różnych możliwości dopełnienia swoich obywatelskich powinności: był prezesem, a potem prezesem honorowym Towarzystwa Śpiewaczego "Lutnia", pełnił też zaszczytne funkcje prezesa toruńskiego oraz Pomorskiego Okręgu Kurkowego Bractwa Strzeleckiego. Ale był także aktywnym działaczem samorządowym: radnym rady miasta, a później także honorowym radcą magistrackim. A gdy nastąpiła druga wojna światowa, podjął się trudnej, powierzonej mu przez prezydenta Leona Raszeję, roli szefowania lokalnej gwardii obywatelskiej. Życie oddał za Toruń, za Ojczyznę, za wolność i niepodległość.

Jak przypomniał prezydent, choć ulica, której patronem został Ludwik Makowski, znajduje się na Wrzosach, jego centrum życiowym była główna ulica Torunia - Szeroka, gdzie prowadził sklep z męską garderobą.

- Ludwik Makowski był nie tylko członkiem przedwojennej elity naszego miasta, ale też postacią znaną każdemu ówczesnemu torunianinowi – **mówił prof. Marcin Czyżniewski**, który o patronie ulicy słyszał od swoich dziadków. – Był społecznikiem, wielkim patriotą, który oddał życie za nasze miasto. Jeszcze w czasach pruskich, zanim Toruń wrócił do Polski, demonstrował swoją polskość i zapłacił za to najwyższą cenę, także tę, że dzisiaj jego rodzina nie może złożyć kwiatów na jego grobie, ponieważ został pochowany w nieznanym, bezimiennym miejscu.

Prawnuk patrona, Marcin Makowski, kontynuujący po sławnym przodku tradycję prowadzenia chóru „Lutnia”, odebrał z rąk przewodniczącego Rady Miasta Torunia oprawną w ramę uchwałę o nadaniu nazwy ulicy, a od prezydenta Torunia Michała Zaleskiego – upominki związane z obchodami Roku Kopernika. - *Mój pradziadek był świetnym przykładem "pracy u podstaw", tego, że pomimo pracy zawodowej można też dbać o swoje miejsce i swoją lokalną społeczność, aby zachowała swoją tożsamość* - powiedział dziękując wszystkim za wsparcie inicjatywy upamiętnienia Ludwika Makowskiego. Następnie goście uroczystości przeszli do Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych, gdzie wysłuchali rysu biograficznego Ludwika Makowskiego i koncertu chóru "Lutnia".

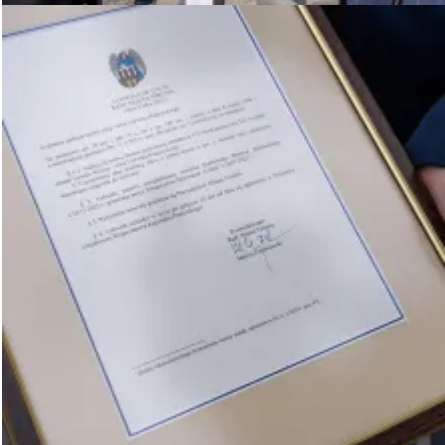
Ludwik Makowski urodził się 4 sierpnia 1883 r. w Gdańsku w rodzinie Jana i Julii z Makowskich. Po zamieszkaniu w Toruniu założył przy ul. Kopernika, potem Szerokiej 36 (wcześniej nr 2) pierwszy polski sklep garderoby męskiej na miarę i gotowej, prowadząc go do września 1939 r. Równocześnie działał społecznie na wielu polach – w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”, towarzystwach śpiewaczych oraz robotniczych i przemysłowych. W 1906 r. wstąpił do Towarzystwa Śpiewaczego "Lutnia", gdzie 21 listopada został wybrany jego prezesem. Godność tę sprawował z przerwą wojenną 1916-1917, do 1932 r., a w 1933 r. mianowano go prezesem honorowym.

W Toruniu był znany głównie jako **mistrz krawiecki, działacz społeczny i śpiewaczy, członek Rady Miejskiej i honorowy radca magistratu, ale był również członkiem toruńskiego Bractwa Strzeleckiego**. W 1930 r. wywalczył tytuł rycerski podczas strzelania o godność króla kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Toruniu. W roku 1931, jako prezes Okręgu Pomorskiego Kurkowych Bractw Strzeleckich RP, wraz z prezesem toruńskiego Bractwa Wacławem Maćkowiakiem i królem kurkowym Zjednoczenia Kurkowych Bractw Strzeleckich RP Stanisławem Tyrchanem, brał udział **w delegacji do prezydenta Ignacego Mościckiego**, by wręczyć mu pamiątkowy medal wraz z dyplomem. Na początku września 1939 r. Ludwik Makowski został mianowany **komendantem Straży Obywatelskiej** przez opuszczającego Toruń prezydenta miasta Leona Raszeję. Po wkroczeniu hitlerowców został aresztowany i kilka dni później rozstrzelany. Nieznane jest miejsce Jego pochówku.

Warto dodać, że to właśnie Ludwik Makowski był w 1923 r. inicjatorem budowy w Toruniu pomnika Stanisława Moniuszki.

Fot. Witold Szachalski

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)